



Friluftslivets fellesorganisasjon

Adresse: Nedre Slottsgate 25, 0157 OSLO
Telefon: 23 31 09 80, Telefaks: 23 31 09 89, E-post: post@frifo.no, Nettsted: www.frifo.no
Org. nr.: 971 262 834, Kontonr: 7154.05.51671

Fylkesmannen i Østfold
Postboks 325
1502 Moss

Dato, 3.8.2007

VERNEFORSLAG OG KONSEKVENsutredning for Ytre Hvaler NASJONALPARK - HØRINGSUTTALELSE

Vi viser til Deres brev av 12.4.2007 angående høring av forslag til oppretting av Ytre Hvaler nasjonalpark i Østfold.

Friluftslivets fellesorganisasjon (FRIFO) representerer de 13 største friluftslivsorganisasjonene i Norge med til sammen over ½ million medlemskap. En av hovedoppgavene for FRIFO er å ivareta allemannsretten og det enkle og naturvennlige friluftslivets vilkår i Norge, herunder naturgrunnet for å drive friluftsliv.

FRIFO støtter forslaget om opprettelse av Ytre Hvaler nasjonalpark. Vi mener dette vil være den beste måten å sikre de store nasjonale natur- og friluftslivsinteressene som finnes i dette område.

Verneplanen

Bakgrunnen for framlegget for vern er Stortingsmelding nr 62 (1991-92) "Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge". Forslaget til vern omfatter et areal på 354 km², hvorav 15 km² landareal og 340 km² er sjøareal. Området som ligger i Hvaler og Fredrikstad kommuner strekker seg fra riksgrensa i syd, langs yttersiden av de store Hvalerøyene, til Seiløy Struten i nordvest.

Formålet med verneplanforslaget er blant annet å ta vare det store relativt urørte naturområdet ved kysten i sørøst-Norge.

Behov for vern

Den generelle samfunnsutvikling fører til et stadig sterkere press på naturen. Mulighetene for å drive friluftsliv svekkes kontinuerlig ved at attraktive naturområder reduseres i størrelse og kvalitet, og gjenværende områder gjøres vanskeligere tilgjengelig. Blant annet har inngrepsfrie naturområder i Norge blitt redusert dramatisk i løpet av de siste 100 årene som følge av ulike typer utbygginger og inngrep. Dessverre fortsetter denne utviklingen, og FRIFO mener derfor det nå er svært viktig at

vi tar vare på de naturverdiene som fortsatt finnes, både i og utenfor inngrepsfrie områder, blant annet for å ivareta friluftslivet som er en del av norsk kulturarv og som en del av det helseforebyggende arbeidet i Norge.

Friluftsliv og retten til fri ferdsel

Den frie ferdselsretten (allemannsretten), jf friluftsløven er et grunnleggende fundament for utøvelse av det tradisjonelle friluftslivet i Norge. FRIFO er derfor i prinsippet i mot enhver regulering som kan rokke ved denne retten. Vi kan imidlertid se at det i noen spesielle tilfeller kan være behov for å regulere ferdselen av hensyn til sårbare naturtyper og/eller arter. Det er imidlertid svært viktig at reguleringen ikke legger unødvendige og ikke begrunnede restriksjoner på det enkle og naturvennlige friluftslivet. Bant annet er det viktig at vernebestemmelsene ikke fører til unødvendige restriksjoner eller hindringer på mindre arrangementer i undervisningsammenheng. At medlemmer i frivillige lag og foreninger, skoleelever og studenter blir tatt med på tur i verneområdene og på den måten får et positivt forhold til disse områdene vil være et viktig bidrag til å sikre en framtidsetta forvaltning av disse områdene spesielt, men også for naturen generelt.

Det foreslåtte verneområdet er svært attraktivt for ulike friluftslivsaktiviteter. Noen av de viktigste aktivitetene er båtturer, kajakkpadling, turgåing, bading, jakt og fiske. FRIFO er derfor fornøyd med at hensynet til friluftslivet er en del av verneformålet, jf § 2 kulepunkt 4 i verneforskriften.

FRIFO er fornøyd med at verneforskriften ikke er til hinder for vedlikehold av blant annet stier, bruer, skilt, og løyper (jf § 3 pkt 1.2.b). FRIFO er også fornøyd med at verneforskriften gir muligheter for naturvennlig tilrettelegging for friluftslivet ved blant annet merking av nye stier, bygging av enkle bruer og klopper, (jf § 3 pkt 1.3.c og d).

Som vi skriver ovenfor mener vi at det viktig at vernebestemmelsene ikke fører til unødvendige restriksjoner eller hindringer på mindre arrangementer i regi av frivillige lag og foreninger, skoler m.m. Vi er derfor glad for at forslaget til verneforskrift for nasjonalparken ikke er til hinder for slike aktiviteter, (jf § 3 pkt 5.2).

I § 3 pkt 5.4 settes det teltforbund på deler av Akerøya, Vesleøy og Heia (sone C). Dette er en videreføring av bestemmelser for disse naturreservatene som nå foreslås opphevet og i stedet tas inn som en del av nasjonalparken. FRIFO har forståelse for behovet for ferdselsrestriksjoner, herunder teltforbund i spesielle tilfeller av hensyn til naturtyper og/eller arter. Vi stiller likevel spørsmål ved behovet for et generelt teltforbund hele året. Vi tror neppe kajakkpadlere eller andre brukere av området som ønsker å overnatte i telt på de aktuelle områdene utenfor hekketiden (perioden med ferdselsforbud) og den mest hektiske sommersesongen utgjør noen stor trussel verken for fuglelivet eller vegetasjonen i de aktuelle områdene. I motsatt fall mener vi at forbudet også må gjelde overnatting i båt i de aktuelle områdene.

Motorferdsel

FRIFO mener det er viktig å redusere eller begrense motorferdsel i utmark til et minimum. Det er derfor viktig at verneforskriften kun åpner for det som er ytterst nødvendig, og at det gjennomføres en streng forvaltningspraksis.

Antall fritidsbåter øker stadig og motorene blir større og større, noe som fører til økt tetthet av båter, høy fart og mye støy. Dette fører selvsagt også til økt konflikt med andre brukere av sjøen, slik som blant annet kajakkpadlere. Denne konflikten gjelder ikke minst i forhold til sikkerhet for de ”myke” brukerne, men også i forhold til naturopplevelsen og ønske om stillhet og ro. Dette er en negativ utviklingen som etter FRIFOs vurdering ikke kan forsette, og FRIFO mener derfor at myndighetene må gjøre noe med dette problemet både i forhold fart, sikkerhet og støy.

FRIFO er selvsagt glad for at det gjennom vernforskriften vil innføres fartsbegrensninger (5 knop) i en del områder, jf 3 pkt 6.1.b. Vi mener imidlertid at disse fartsbegrensningene burde kunne vært vurdert for flere og større områder, gjerne med enkelte områder der det hadde vært totalforbud mot motorisert ferdsel.

Vennlig hilsen
Friluftslivets fellesorganisasjon



Harald Tronvik
generalsekretær

Hans Erik Lerkelund
fagkonsulent